

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 324/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. septembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť P. F., T., zastúpeného advokátom Mgr. S. T., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava III č. k. 48 Er 2542/2007-31 z 22. apríla 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. F. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2010 doručená sťažnosť P. F., T. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. S. T., B., v ktorej namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 48 Er 2542/2007-31 z 22. apríla 2010 (ďalej len „uznesenie z 22. apríla 2010“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa na základe zmluvy o pôžičke z 13. decembra 2006 v spojení so záložnou zmluvou z 13. decembra 2006 stal záložným veriteľom obchodnej spoločnosti M., a. s. (ďalej len „povinný“), zapísaným na liste vlastníctva č. 2706 ako prvý v poradí, a to

a) k bytu č. 20 nachádzajúcim sa na 5. poschodí v bytovom dome so súpisným číslom 1675 na... ulici č. 44B v B., na pozemku parc. č. 1355, v katastrálnom území..., spolu so spoluvlastníckym podielom vo veľkosti 872/100000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu (ďalej len „byt č. 20“),

b) k bytu č. 25 nachádzajúcim sa na 7. poschodí v bytovom dome so súpisným číslom 1675 na... ulici č. 44B v B., na pozemku parc. č. 1355, v katastrálnom území..., spolu so spoluvlastníckym podielom vo veľkosti 979/100000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu (ďalej len „byt č. 25“, spolu ďalej len „nehnutelnosti“) vo vlastníctve povinného.

Proti povinnému začalo na základe návrhu oprávneného J. M., Ž. (ďalej len „oprávnený“), doručeného súdnemu exekútorovi JUDr. M. H. (ďalej len „súdny exekútor“) 1. augusta 2007 exekučné konanie.

Exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností povinného sp. zn. Ex 1123/07 vydaný súdnym exekútorom bol sťažovateľovi doručený 3. októbra 2007.

Listom z 5. októbra 2007 sťažovateľ oznámil súdnemu exekútorovi, že ako záložný veriteľ v súlade s § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka nesúhlasí s exekúciou predajom nehnuteľností.

Prípisom označeným ako „*Výzva a Žiadosť o súčinnosť*“ sp. zn. Ex 1123/07 zo 14. novembra 2008 súdny exekútor vyzval sťažovateľa, aby mu v lehote troch dní oznámil výšku jeho pohľadávky, ktorá je zabezpečená záložným právom k bytu č. 25.

Listom z 25. novembra 2008 sťažovateľ oznámil súdnemu exekútorovi, že ako prednostný záložný veriteľ začal výkon záložného práva k nehnuteľnosti označenej ako byt č. 25 formou dobrovoľnej dražby podľa zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov. Súčasne sťažovateľ v uvedenom liste uviedol, že sumu zabezpečenej pohľadávky oznámi až ku dňu konania dražby, a vyzval súdneho exekútora, aby od konania dražby nehnuteľnosti upustil.

Súdny exekútor opakovane prípisom z 11. decembra 2008 vyzval sťažovateľa, aby bez zbytočného odkladu oznámil sumu svojej pohľadávky zabezpečenej záložným právom k nehnuteľnosti označenej ako byt č. 25.

Dražba bytu č. 25 sa konala 22. decembra 2008. V ten istý deň sťažovateľ osobne doručil súdnemu exekútorovi námietky proti udeleniu príklepu, v ktorých *„namietal spôsob a výkon predaja nehnuteľnosti“*.

O námietkach proti udeleniu príklepu rozhodol okresný súd uznesením z 22. apríla 2010, ktorým námietky sťažovateľa zamietol a schválil príklep udelený vydražiteľovi na dražbe konanej 22. decembra 2008 na nehnuteľnosť označenú ako byt č. 25 za najvyššie podanie.

Podľa názoru sťažovateľa z uvedeného je zrejmé, že *„exekučné konanie na základe návrhu oprávneného bolo vedené napriek tomu, že na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností (zálohu), na ktoré bolo predtým zriadené zmluvné záložné právo, nemal súhlas žiadneho zo záložných veriteľov, čím došlo k nedodržaniu postupu podľa § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku...“*.

Sťažovateľ v sťažnosti tiež uviedol, že *„všeobecný súd posudzoval podanie sťažovateľa príliš formalisticky, keďže nebral do úvahy skutočnosť, že sťažovateľ nedal s výkonom exekúcie súhlas. Ak sťažovateľ nikdy neudelil súhlas na predaj nehnuteľnosti (zálohu) v exekučnom konaní, exekútor podľa § 61a ods. 2 Exekučného poriadku v spojení s § 151 h ods. 6 Občianskeho zákonníka nemohol viesť exekučné konanie na záloh, a teda*

ani zriadiť exekučné záložné právo na záloh. Ak tak exekútor urobil (navyše bez toho, aby si overil skutočnosti uvedené v podaní sťažovateľa), porušil zásadným spôsobom procesný predpis - Exekučný poriadok, ale aj hmotnoprávny predpis - Občiansky zákonník, čo pri svojom rozhodovaní mal okresný súd vziať do úvahy. Takýto postup by bol nielen v rozpore s uvedenými právnymi predpismi, ale by to bolo neprípustné obchádzanie zákona, ale aj v rozpore so zásadou vyjadrenou v čl. 2 ods. 2 ústavy, podľa ktorej štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Obmedzenie rozsahu exekúcie vyplývajúce z ustanovenia § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka teda súvisí aj s hmotnoprávnou úpravou záložného práva (§ 151a nasl. Občianskeho zákonníka), ktorá posilňuje ochranu záložného veriteľa. Súčasťou tejto ochrany je súhlas záložného veriteľa s exekúciou na záloh. Tento súhlas treba považovať za súčasť vzniku práva na súdnu a inú právnu ochranu v exekučnom konaní a za predpoklad na úspešné začatie a vedenie exekúcie. Zmyslom tohto súhlasu a základným účelom obmedzenia súdnej exekúcie podľa tohto a súvisiacich ustanovení Občianskeho zákonníka je hmotnoprávna ochrana postavenia záložného veriteľa, pričom táto ochrana bola premietnutá už do predpisov procesného práva. Takéto obmedzenia súdnej exekúcie sú prípustným prostriedkom uplatňovaným pri nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí (podobne aj PL. ÚS 21/00).“.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal dočasné opatrenie, na základe ktorého vlastník nehnuteľnosti označenej ako byt č. 25 – obchodná spoločnosť F., s. r. o., B., zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I v oddiele Sro..., nemôže až do rozhodnutia vo veci samej s predmetnou nehnuteľnosťou nakladať, a to previesť na inú osobu alebo zaťažiť ju právami iných osôb.

Súčasne sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol, že

„1. Základné právo sťažovateľa P. F... na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Uznesením Okresného súdu Bratislava III sp. značka 48 Er 2542/2007-31 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava III sp. značka 48 Er 2542/2010-31 z 22. apríla zrušuje.

3. Okresný súd Bratislava III je povinný sťažovateľovi uhradiť primerané finančné zadostučinenie vo výške 2.000,- € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III je povinný sťažovateľovi uhradiť trovy konania do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Tento prístup ústavného súdu vo vzťahu k rozhodnutiam

všeobecných súdov je dôsledkom toho, že všeobecné súdy vychádzajú pri prerokúvaní a rozhodovaní vecí patriacich do ich právomoci zo zákonnej úpravy a vlastnej interpretácie zákonov a podzákonných úprav. Z postavenia ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti však vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutia všeobecných súdov v prípade, ak v konaní, ktoré im predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Ústavný súd je oprávnený a povinný posúdiť neústavnosť konania a rozhodovania všeobecných súdov vo veciach, v ktorých niet iného súdu, aby prerokoval a rozhodol o tom, či bolo, alebo nebolo porušené základné právo alebo sloboda účastníka konania pred všeobecným súdom (m. m. I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04, II. ÚS 83/06). Rozhodnutiu všeobecného súdu vo veci samej (vrátane rozhodnutia všeobecného súdu v exekučnej veci) musí predchádzať jeho postup zodpovedajúci garanciam spravodlivého súdneho konania v zmysle príslušných ustanovení ústavy a tiež príslušnej medzinárodnej zmluvy o ľudských právach a základných slobodách.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

V súlade s uvedenými zásadami ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením z 22. apríla 2010, ktorým okresný súd nevyhovел jeho námietkam proti udeleniu príklepu na dražbe konanej 22. decembra 2008, a naopak udelenie príklepu schválil podľa § 148 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)

a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). V uvedených námietkach proti udeleniu príklepu na dražbe sťažovateľ argumentoval tým, že exekučné konanie vedené na základe návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností (zálohu), ktoré boli zaťažené zmluvne zriadeným záložným právom, bolo neoprávnené, pretože oprávnený nemal na jej výkon súhlas žiadneho zo záložných veriteľov, čím došlo k porušeniu § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, IV. ÚS 292/04) aj nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku. Aj vo výkone rozhodnutia alebo v súdnej exekúcii sa musí každému zaručiť prístup k súdnej ochrane, ak splní predpoklady ustanovené zákonom. K naplneniu záruk na prístup k súdnej ochrane v zmysle citovaného článku ústavy dochádza až vtedy, keď uplatnené právo je efektívne vykonané. Efektívnosť výkonu tohto základného práva vyžaduje, aby všeobecný súd konal objektívne, vylúčil náhodné alebo svojvoľné uplatnenie zákonných možností na rozhodnutie a ak prijme konečné rozhodnutie, vychádzal z toho, čo objektívne zistil.

Základné právo na súdnu ochranu nespočíva len v práve domáhať sa súdnej ochrany, ale túto aj v určitej kvalite, t. j. zákonom ustanoveným postupom súdu dostať. Podľa názoru ústavného súdu aj na vydanie rozhodnutia o schválení udelenia príklepu súdom sú primerane kladené požiadavky, ktoré vyplývajú zo základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Znamená to, že takéto rozhodnutie musí mať zákonný podklad, musí byť dostatočne skutkovo a právne odôvodnené a nemôže byť prejavom svojvôle.

Zo sťažnosti vyplýva, že exekučné konanie začalo na základe návrhu oprávneného, ktorý sa zriadením exekučného záložného práva k nehnuteľnostiam stal jedným zo záložných veriteľov. Sťažovateľ v uvedenom exekučnom konaní nemal postavenie účastníka konania, bol a je prednostným záložným veriteľom k nehnuteľnostiam.

Podľa § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie na záloh možno viesť iba vtedy, ak oprávnený je záložný veriteľ alebo ak záložný veriteľ s výkonom rozhodnutia alebo s exekúciou súhlasí.

Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že Občiansky zákonník ako hmotnoprávna norma obsahuje predpoklad prípustnosti postupu súdneho exekútora pri exekúcii predajom nehnuteľností, ako aj pri iných zálohoch (hnutelné veci).

Podľa § 61a ods. 2 Exekučného poriadku exekučné konanie na záloh možno viesť iba vtedy, ak oprávnený je záložný veriteľ alebo ak záložný veriteľ s exekúciou súhlasí.

Zmyslom ustanovenia § 61a ods. 2 Exekučného poriadku bolo teda výslovne priamo v Exekučnom poriadku upraviť procesný postup súdneho exekútora, za akých podmienok je možné vykonať exekúciu na záloh. Záloh, ktorý je zaťažený záložným právom, možno postihnúť v rámci exekučného konania iba za podmienky, že oprávnený je aj záložným veriteľom, alebo ak ním nie je, tak iba so súhlasom záložného veriteľa, čím je postavenie záložného veriteľa v rámci exekučného konania posilnené.

Podstatnou pre rozhodnutie predmetnej veci bola teda otázka, či v rámci exekučného konania možno v prospech oprávneného zriadiť exekučné záložné právo k nehnuteľnosti (zálohu) zaťaženej záložným právom, ktoré následne umožní záložnému veriteľovi, v prospech ktorého bolo zriadené, viesť exekúciu na záloh aj bez súhlasu zostávajúcich záložných veriteľov.

Okresný súd v uznesení z 22. apríla 2010 preskúmal otázku oprávnenosti zriadenia exekučného záložného práva v prospech oprávneného a v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia k nej uviedol:

„Exekútor môže v priebehu exekučného konania na výslovný návrh oprávneného zriadiť exekučné záložné právo na nehnuteľnosti vo vlastníctve povinného (§ 167 a nasl. Ex. por.)

Zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti povinného nie je možné považovať za spôsob vykonania exekúcie v pravom zmysle slova, a to z dvoch dôvodov: týmto úkonom exekútora sa nedosahuje výťažok na uspokojenie vymáhanej pohľadávky oprávneného (má len zabezpečovaciu funkciu) a Exekučný poriadok zriadenie exekučného záložného práva ako spôsob vykonania exekúcie ani neuvádza (taxatívny výpočet spôsobov vykonania exekúcie je uvedený v § 63 Ex. por.).

Na zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti povinného sa preto režim § 151h ods. 6 OZ nevzťahuje. Touto činnosťou exekútora sa záložné právo nerealizuje, ale zriaďuje. Občiansky zákonník na vznik ďalšieho záložného práva nevyžaduje súhlas existujúceho záložného veriteľa. Zmyslom uvedeného ustanovenia je ochrana záložného veriteľa, avšak pri realizácii záložného práva záložným veriteľom, nie pri jeho zriadení. Vzťah § 151h ods. 6 OZ k zriadeniu exekučného záložného práva nie je riešený expresis verbis. Zriadenie ďalšieho záložného práva na zaťaženej nehnuteľnosti (alebo inom majetku záložcu) podmienené súhlasom existujúceho záložného veriteľa nie je. Podľa platnej hmotnoprávnej úpravy pri zriaďovaní ďalšieho záložného práva (pričom zákon nešpecifikuje spôsob zriaďovania ďalšieho záložného práva) nie je existujúci záložný veriteľ, pokiaľ ide o prípustnosť zriadenia ďalšieho záložného práva, v žiadnom právnom vzťahu s budúcim (v poradí ďalším) záložným veriteľom. Posudzovanie otázky možnosti zriadenia ďalšieho záložného práva preto môže byť podľa hmotnoprávnej úpravy len predmetom právneho vzťahu medzi existujúcim záložným veriteľom a záložcom, bez účinkov voči tretím osobám. Pre prípustnosť zriadenia ďalšieho záložného práva je preto súhlas, alebo nesúhlas existujúceho záložného veriteľa právne irelevantný.

Z uvedeného vychádza, že ani v exekučnom konaní nemôže byť a ani nie je prípustnosť zriadenia exekučného záložného práva podmienené súhlasom existujúcich záložných veriteľov...“

Z uvedeného je zrejmé, že okresný súd dospel k záveru, že oprávneným zriadením exekučného záložného práva na zálohu sa oprávnený stal jedným zo záložných veriteľov, ktorý už súhlas na zákonné vedenie exekúcie na záloh podľa § 151h ods. 6 Občianskeho zákonníka a § 61a ods. 2 Exekučného poriadku nepotreboval. Po prijatí tohto záveru okresný súd preskúmal aj oprávnenosť začatia výkonu rozhodnutia, resp. splnenie povinnosti oprávneného ako záložného veriteľa podľa § 151l ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom k tejto otázke v rámci odôvodnenia uznesenia z 22. apríla 2010 poukázal a citoval znenie ustanovení Občianskeho zákonníka týkajúcich sa začatia a samotného výkonu záložného práva a následne uviedol: „Podľa § 151l ods. 1 OZ začatie výkonu záložného práva je záložný veriteľ povinný písomne oznámiť záložcovi a dlžníkovi, ak osoba dlžníka nie je totožná s osobou záložcu, a pri záložných právach registrovaných v registri záložných práv a zaregistrovať začatie výkonu záložného práva v tomto registri, ak osobitný zákon neustanovuje inak. V písomnom oznámení o začatí výkonu záložného práva záložný veriteľ uvedie spôsob, akým sa uspokojí alebo sa bude domáhať uspokojenia zo zálohu...

Ako z vyššie uvedeného vyplýva súd dospel k záveru, že exekútor pri zriadení exekučného záložného práva konal v súlade so zákonom, keď zriadením exekučného záložného práva sa záložné právo nerealizuje, ale zriaďuje (ide o zabezpečenie pohľadávky), a teda exekútor pri tomto úkone nepotreboval súhlas prednostného záložného veriteľa.

Dňa 1. 10. 2007 vydal súdny exekútor upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie zriadením exekučného záložného práva, upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie predajom nehnuteľnosti, exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva na nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností a exekučný príkaz na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľnosti. Exekučný príkaz predajom nehnuteľnosti ako aj upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie predajom nehnuteľnosti boli doručené záložnému veriteľovi dňa 3. 10. 2007. Dňa 11. 10. 2007 záložný veriteľ doručil súdnemu exekútorovi nesúhlas záložného veriteľa s exekúciou predajom nehnuteľnosti.

V danom exekučnom konaní prednostný záložný veriteľ mal možnosť od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti v tridsaťdňovej lehote sám začať výkon svojho záložného práva. Plynutie tridsaťdňovej lehoty má zásadný význam preto, že

prednostný záložný veriteľ (ak je jeho pohľadávka splatná) môže v tejto lehote oznámiť oprávnenému, že sám začína výkon záložného práva. Oprávnený (respektíve súdny exekútor) potom nemôže v exekúcii pokračovať. Ak prednostný záložný veriteľ v tejto tridsaťdňovej lehote oznámenie neuskutoční, nemôže potom sám začať výkon svojho záložného práva, až kým sa neskončí výkon záložného práva oprávneného. Prednostný záložný veriteľ, ak oznámenie v tridsaťdňovej lehote nevykoná, má potom dve možnosti realizácie svojho záložného práva:

a) môže vyčkať, kým sa záloh v exekúcii oprávneného predá (respektíve kým sa exekúcia skončí inak) a potom začne výkon svojho záložného práva, ktoré predajom na dražbe nezaniklo, alebo

b) môže v exekúcii oprávneného uplatniť uspokojenie svojej pohľadávky z výťažku z predaja zálohu.

Keďže účelom záložného práva nie je znemožnenie jeho realizácie iným záložným veriteľom, ale zvýhodnenie pri realizácii, a hlavne, pri rozvrhu výťažku z ktorého je záložný veriteľ uspokojovaný najskôr, potom mal súd za to, že námietky povinného ako aj záložného veriteľa sú neopodstatnené navyše, keď záložný veriteľ oznámil začatie výkonu svojho záložného práva od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti po roku, t. j. 25. 11. 2008 z toho dôvodu súd námietky voči udelenému príklepu zamietol.“

Ústavný súd konštatuje, že okresný súd sa v rámci odôvodnenia uznesenia z 22. apríla 2010 vysporiadal s námietkami predloženými sťažovateľom v napadnutom exekučnom konaní. V rámci odôvodnenia svojich záverov po zistení skutkového stavu poukázal na ustanovenia príslušných právnych predpisov, ktoré pri svojom rozhodovaní aplikoval, a dospel k záveru, že zriadenie exekučného záložného práva v prospech oprávneného, t. j. získanie postavenia záložného veriteľa oprávneným znamenalo vznik oprávnenia začať výkon exekúcie na záloh za predpokladu splnenia zákonom ustanovených povinností. Okresný súd v uznesení z 22. apríla 2010 taktiež poukázal na skutočnosti preukazujúce splnenie uvedených povinností oprávneným. Výklad dotknutých ustanovení Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku, ktorý okresný súd aplikoval pri posúdení uvedeného skutkového stavu, podľa ktorého prednostný záložný veriteľ nemôže byť neobmedzene zvýhodnený pri rozhodovaní o predmete zálohu aj v neprospech

zostávajúcich záložných veriteľov, nemožno považovať za ústavne nekomfortný. Tento záver je taktiež v súlade s judikatúrou ústavného súdu, v rámci ktorej už ústavný súd vyslovil, že záložný veriteľ ako prednostný záložný veriteľ má mať najsilnejšie postavenie pri uspokojovaní svojich pohľadávok zo zálohu a toto právo by nemalo byť obmedzované ani záložnými veriteľmi so záložnými právami, ktoré vzniknú neskôr. Tento legitímny cieľ ale na druhej strane neznemožňuje a nemôže úplne znemožniť uplatňovanie práv ostatných veriteľov voči dlžníkovi (PL. ÚS 20/05). Z uvedeného vyplýva, že postavenie prednostného záložného veriteľa je pri výkone záložného práva jednoznačne posilnené, ale súčasne nemôže mať absolútnu povahu. Občiansky zákonník preto v súlade s čl. 46 ods. 1 ústavy upravuje postup, ktorým jeho základné právo obmedzuje.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že okresný súd uznesenie z 22. apríla 2010 náležite odôvodnil. Okresný súd uviedol, ktoré skutočnosti považoval na základe vykonaného dokazovania za preukázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov spravoval a ustanovenia príslušných právnych predpisov, podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil.

S ohľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že z predloženej sťažnosti ani z k nej pripojeného uznesenia z 22. apríla 2010 nevyplýva nič, čo by svedčilo o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyvedených okresným súdom, a teda o porušení základného práva na súdnu ochranu sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Z uvedeného dôvodu bolo už potom bezpredmetné rozhodovať o sťažovateľovom návrhu na dočasné opatrenie podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. septembra 2010